

ønsket om en almindelig sænkning af strafudmålingsniveauet gennem en øget anvendelse af tiltalefrafald, bøder og betingede domme fremført med stadig større styrke. Særlig har den kriminalpolitiske linie, der hidtil har været fulgt over for ejendomsforbrydelser, herunder navnlig de mindre ejendomsforbrydelser, været genstand for kritik. Den fremtidige behandling af de mindre ejendomsforbrydelser var hovedemnet på det kriminalpolitiske seminar, som justitsministeriet afholdt i juni måned 1971. Der var under seminaret, således som det også har været tilfældet i den offentlige debat, overvejende stemning for at gennemføre en begrænsning i anvendelsen af frihedsberøvende foranstaltninger på dette område.

Under henvisning til drøftelserne på det nævnte seminar anmodede justitsministeriet i slutningen af december måned 1971 en arbejdsgruppe om hurtigt at fremkomme med en indstilling vedrørende egne foranstaltninger til nedbringelse af omfanget af den strafferetlige frihedsberøvelse. Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i februar måned 1972, men af tekniske grunde kunne gruppens betænkning først offentliggøres i august måned 1972.

2. Arbejdsgruppen har på grundlag af den officielle kriminalstatistik påvist, at der i perioden 1956-69 ikke, som ofte antaget, har fundet nogen nævneværdig forøgelse sted i antallet af tiltalefrafald og betingede domme. Der henvises til de statistiske oplysninger i kapitel 1 i arbejdsgruppens betænkning.

I forbindelse med sin behandling af arbejdsgruppens betænkning har straffelovrådet indhentet nye statistiske oplysninger. Oplysningerne, som er givet i rådets indstilling s. 18, viser derimod, at der siden 1969 er sket en væsentlig forøgelse af domstolenes anvendelse af betingede domme. Straffelovrådets undersøgelser viser endvidere, at der på tilsvarende måde er sket en forøgelse i antallet af meddelte tiltalefrafald.

3. Arbejdsgruppen har i sin betænkning henstillet, at der søges gennemført en almindelig sænkning af strafudmålingsniveauet. Under hensyn til, at ejendomsforbrydelserne udgør langt den overvejende del af de anmeldte overtrædelser af straffeloven, har arbejdsgruppen i første række haft den strafferetlige behandling af disse forbrydelser for øje. Sænkningen af strafudmålingsniveauet foreslås bl. a. gennemført gennem en ændring af bestemmelserne i straffelovens §§ 285 og 287. § 285 fastsætter normalstrafferammen for berigelsesforbrydelser til fængsel indtil 2 år, i gentagelsestilfælde 3 år, medens § 287 foreskriver, at straffen kan nedsættes til hæfte eller bøde eller ef-

ter omstændighederne helt bortfalde, når forbrydelsen er af særlig ringe strafværdighed.

Ved at ophæve den særlige strafferamme for gentagelsestilfælde i § 285 og ved at give bestemmelsen i § 287 et bredere anvendelsesområde kan man efter arbejdsgruppens opfattelse bidrage til en lempeligere behandling af berigelsesforbrydelser, særlig den mindre berigelseskriminalitet. Det må herefter være overladt til domstolene og anklagemyndigheden at søge disse intentioner gennemført i praksis.

Straffelovrådet har tiltrådt ændringen af § 287, således at der åbnes mulighed for en videregående brug af bestemmelsen såvel af anklagemyndigheden som af domstolene. Derimod har kun tre af straffelovrådets seks medlemmer kunnet tiltræde forslaget om ændring af § 285.

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen og straffelovrådet i, at der på væsentlige områder indenfor strafferetten bør søges gennemført en almindelig sænkning af strafudmålingsniveauet. Det er på denne baggrund, man må se forslaget om ændring af straffelovens §§ 285 og 287 samt af straffelovens § 80, jfr. nedenfor under pkt. 5, der er i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstilling. Gennemføres disse forslag, vil det ad lovgivningsvejen være slået fast, at der skal ske en almindelig sænkning af strafudmålingsniveauet.

Det vil imidlertid ikke være praktisk muligt at gennemføre en sådan sænkning alene ad lovgivningsvejen, idet det er vanskeligt at udforme straffebestemmelserne så detaljeret, at de også med hensyn til strafudmålingen dækker alle forekommende tilfælde. Sænkningen må derfor også gennemføres ved ændringer i domstolenes udmålingspraksis. Anklagemyndigheden kan her medvirke til at fremme udviklingen, dels gennem sin tiltalefrafaldspraksis, dels ved i videre omfang, end tilfældet er i dag, i de konkrete sager at formulere påstande om strafudmålingen. Justitsministeriet vil gennem instrukser til anklagemyndigheden sikre, at denne bidrager til den ønskede afdæmpning af strafudmålingsniveauet.

4. I forbindelse med forslaget til en almindelig sænkning af strafudmålingsniveauet har arbejdsgruppen i kapitel 2 i sin betænkning fremhævet ønskeligheden af en videre anvendelse af betingede domme. Der har i de seneste år været en udvikling henimod en øget anvendelse af betingede domme med hensyn til arbejdspladstyverier, stillingsunderslæb og socialbedragerier. Arbejdsgruppen henstiller, at denne udvikling fortsættes.

For så vidt angår forsætlige voldsforbrydelser har arbejdsgruppen rejst spørgsmål om en udvidet anvendelse af betinget dom, når der hos den tiltalte